

B.2

1461 " معرفى اجمالى سوره هاى قرآن " . پيام انقلاب ، سال ۴ ، ش ۹۴ (۹ مهبر
۱۲۶۲) : ص ۴۵ .
TALAK SURESİ
در باره سوره طلاق .

19 OCT 1994

B.2

15 MAYIS 2005

130229 TALAK SURESİ
تفسير سورة الطلاق واستنباط ما فيها من أحكام /
محمد بن عمر بن عقيل . - ماجستير . - جامعته الامام محمد بن
سعود الاسلاميه - المعهد العالي للقضاء - الشريعة الاسلاميه ،
... ۱۳۹۳ هـ .

" TALAK SURESİ "

B.2

TFS

el-Aynî, "Umdetu'l-Karî --- , "C. XVI , S. 98 - 101

چرای آفریدگار هستی، آغاز می‌گردد. یادئ از آفرینش هستی به فرمان خدا و آگاهی و دانش گسترده‌ی وی به همه چیز (آیه‌های: ۱ تا ۴)؛ (۲) این پیام برای تشویق مردم به ایمان به خدا، پیامبر خدا و قرآن که از آن به نام «نور» یاد شده، از سرگذشت و رفتار کافران پیشین با پیامبران خود را به مردم گوشزد می‌کند و هشدار می‌دهد که مبادا کاری کنند که به شکنجه‌های سخت و رنجبار آنان، گرفتار شوند؛ در پایان نیز به رستگاری مؤمنان و جایگاهشان در بهشت از سوی تیره بختی کافران در درون آتش دوزخ، از سوی دیگر، اشاره می‌گردد (۵ تا ۱۰)؛ (۳) در بازبین پیام سوره، از فرمان فراگیر خدا، از دستور فرمانبرداری از آفریدگار هستی و پیامبر او، نیز از یگانگی ذات پاک او، از اندرزهای هشدار گونه‌ای که درباره‌ی داراییها و فرزندان مؤمنان، به ایشان داده شده، یادگشته است. تشویق مردمان به بخشش مقداری از داراییهای خود به مستمندان که ارزش آن، چونان ارزش وام دادن به خدا به شمار می‌آید، پاره‌ای دیگر از این پیام می‌باشد. سید محمد حسینی

فضیلت سوره، رسول گرامی (ص) فرموده است هر کس سوره‌ی تغابن را تلاوت کند از مرگ ناگهانی محفوظ می‌ماند. مجبوه مؤذن

سوره‌ی طلاق، نام این سوره «الطلاق» و نام دیگر آن، «سورة التَّائِبَاتِ الْقُصْرَى» می‌باشد. نام طلاق برای این سوره و نیز نام دوم آن، آیه‌ی نخستین این سوره و همچنین از محتوای کلی سوره، به دست آمده است. زیرا بیشترین بخش این سوره درباره‌ی طلاق زنان و مسائل مربوط به آن است. طلاق: مصدر طَلَّقَ به معنی رها شدن و جدا شدن زن از شوهر خویش است. آغاز سوره با آیه: یا ایها النبی اذا طلقت النساء..... و پایان آن آیه..... و آن الله قد احاط بكل شیء علما می‌باشد.

شماره‌ی کنونی سوره و شماره‌ی هنگام نزول، این سوره در ترتیب کنونی سوره‌های قرآن، شماره‌ی ۶۵ و در ترتیب نزول سوره‌ها، شماره‌ی ۹۷ و به نام «یا ایها النبی اذا طلقت النساء» و پس از «هل اتی علی الانسان» و پیش از «لم یکن الذین کفروا» آمده است. این سوره در مصحف امیرالمؤمنین (ع) شماره‌ی ۱۰۶ و به نام «الطلاق» و پس از «التغابن» و پیش از «المطففین» و در جزء هفتم (جزء الانفال) می‌باشد.

شماره‌ی آیه‌ها، کلمات و حروف، به روایت قاریان کوفه، مدینه، سوره‌ی طلاق دارای ۱۲ آیه و به روایت قاریان بصره، دارای ۱۰ آیه است؛ به قراءت بصریان این سوره ۱۱ آیه دارد ولی قراءت

همواره در بیم و هراس‌اند و هر رفتار ناآشنایی که می‌بینند و صدایی که می‌شنوند، آن را - با بدبینی - مربوط به خود می‌دانند... سخن کوتاه آن که آنان خود همواره در رنج پندارهای خوش‌اند و برای مسلمانان رنج آفرین. آنان با خوبیهای ویژه‌ی خوش، به خوبی شناخته شده‌اند؛ از این روای پیامبر! منافقان دشمن آشتی ناپذیر تو و همه‌ی مسلمانان‌اند و درخواست آموزش تو برای ایشان، هیچ سودی نخواهد داشت، زیرا دل و اندیشه‌ی آنان، پیوسته با تبهکاری و نامردمی همراه است (آیه‌های ۱ تا ۸)؛

(۲) هشدار است به مؤمنان که دل بستگی به دارایی و فرزندان، ایشان را از یاد خدا و راه راست او، باز ندارد؛ بهوش باشند که پیش از فرارسیدن مرگ و از دست رفتن فرصت، به کارهای نیک و بخشش به نیازمندان بپردازند (۹ تا ۱۱). سید محمد حسینی

فضیلت سوره از پیامبر اکرم (ص) روایت شده است که: خواننده‌ی سوره‌ی منافقون از نفاق دور خواهد بود. مجبوه مؤذن

سوره‌ی تغابن، نام این سوره «التغابن» و این نام از آیه‌ی ۹ این سوره: یوم یجمعکم لیوم الجمع ذلک یوم التغابن..... گرفته شده است. تغابن: مصدر باب تفاعل از «غبن» به معنی فریفتن و کاستن از بهای کالا است و تغابن یعنی فریفتگی و زیان دیدگی. «یوم التغابن» یکی از نامهای رستخیز است (روز قیامت). از آن رو به روز رستخیز این نام را داده‌اند که در آن روز، زیانکاران، پی به زیانهای خود، خواهند برد (المیزان، ۳۴۸/۱۹؛ المصدرات فی غریب القرآن، راغب اصفهانی، ۳۵۷).

آغاز سوره با آیه: یسیح لله ما فی السماوات و ما فی الارض.... و پایان آن آیه: عالم الغیب و الشهادة العزیز الحکیم می‌باشد.

شماره‌ی کنونی سوره و شماره‌ی هنگام نزول، در ترتیب کنونی سوره‌های قرآن، این سوره، شماره‌ی ۶۴ و در ترتیب نزول سوره‌ها، ۱۰۸ و به نام «التغابن» و پس از «الجمعه» و پیش از «الحواریون» (الصف)، آمده است. این سوره در مصحف امیرالمؤمنین (ع) نیز به نام «التغابن» و شماره‌ی ۱۰۵، پس از «الصف» و پیش از «الطلاق» و در جزء هفتم (جزء الانفال)، جای گرفته است.

شماره‌ی آیه‌ها، کلمات و حروف، این سوره، بی‌چون و چرا دارای ۱۸ آیه است و نیز ۲۴۲ کلمه و ۱۰۹۱ حرف دارد. ابوالفتح، تعداد کلمات سوره‌ی تغابن را ۲۴۱ و حروف آن را ۱۰۷۰ یاد کرده است.

مکی یا مدنی، این سوره، بی‌هیچ گفت و گویی مدنی است. پیامهای سوره، (۱) این سوره با یادآوری پاکی بی‌چون و

T.C.
MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL İSLÂM BİLİMLERİ ANA BİLİM DALI
TEFSİR BİLİM DALI

TALÂK SÛRESİ'NİN TEFSİRİ VE BU SÛREDEKİ HUKÛKÎ PRENSİPLER

07 NİSAN 1999

(Yüksek Lisans Tezi)

Hasan HALİLOĞLU

Danışman
Doç. Dr. Sadreddin GÜMÜŞ

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	58752
Tas. No:	297.213 HALT

TE 2

İstanbul -1996